

<https://www.duol.hu/helyi-kozelet/2023/08/szomor-sandor-regenye-a-fikcio-es-a-valosag-hatarvonalan>

Rendőrsztori 2023.08.08. 20:00

Szomor Sándor regénye – a fikció és a valóság határvidékén

Elismerésre méltó karrierjét különleges sikerrel koronázta meg Szomor Sándor A bosszú örvénye című könyvének a bemutatásával. A dunaújvárosi származású alkotót a végeleáthatatlan sorokban, egymástól jól időzítve érkező régi pályatársaival, barátaival és ismerőseivel való találkozás érthetően felvillanyozta, nekünk pedig talán éppen emiatt, bepillantást nyújtott a személyes „emlékkönyvébe”. Jót beszélgettünk.

BALOGH TAMÁS

Amikor megismertelek, anno, sok mindenre gondoltam csak arra nem, hogy neked való az írás, pedig eredményes és sikeres lettél. Rendőr ezredesi rendfokozatig jutottál, és egyetemek katedráin kaptál helyet a tanításra.

– Hatvankét éves vagyok. Jelentős hely maradt az életemben Dunaújváros. Nekem három szent dolog volt az életemben: Ady, Shakespeare, és Rejtő Jenő és, ha akarsz a Levi's, az Adidas és a Sony. Mellette a rock zene. A könyvben látható fotón is egy jó kis '82-es Scorpions Blackout pólóban sikerült rólam egy fotót elkövetni. Az irodalom és az olvasás szeretete pedig mindig megvolt bennem.

Fotók: Balogh Tamás

A tanulmányokról?

– Az itteni, akkor még műszaki főiskolán végeztem, majd jött a nyomozói pálya 86'-ban, a helyi bűnügyi osztályon, amikor még Böszörményi Zoli bácsi volt itt a kapitány. Rendőri pályafutásom 2021. szeptember 30-ig tartott.

Nem szégyellem, hogy, amikor 1983. június 23-án átvettem az itteni főiskolán megszerzett gépész karbantartó üzemmérnöki diplomámat, és ballagtunk kifelé a Dózsa Moziból, nagy fogadalmat tettem. „Hogyha engem valaki még egyszer, csak javaslat szintjén is, de az iskolapaddal kapcsolatba hoz, azt azonnal agyonverem!”. Nahát azóta folyamatosan tanultam! Előbb jött a rendőrtiszti, aztán a jogi egyetem, majd a jogi szakvizsga, Úgy gondolom, hogy a szürkeállományt frissen kell tartani.

Detektív példaképek?

– Azt nem állítom, hogy rólam mintázzák az egyenruhás rendőr mintapéldányát, tehát inkább tartottak anti rendőrnek, esetleg Rejtő Jenős légionista rendőrként gondolhattak rám.

SZOMOR SÁNDOR

A BOSSZÚ ÖRVÉNYE

**KRECSÁNYI KÁLMÁN ÉS CSAPATA ELŐL
NINGCS MENEKVÉS**

Ha már a Rejtő Jenő féle párhuzamot megemlítetted, akkor én most egy finom úriemberre, az Agatha Christie féle Hercule Poirothoz, a magán-detektívhez hasonlítanálak... Nem nézném ki belőled, hogy kiverd az igazságot a minden hájjal megkent bűnözőből, valahol az árkadok alatt!

– Azt kell mondjam, hogy ez olyan tévhit, amiről elmondhatom, hogy ez a verekedős játék már nagyon régen nem működik. Azt már a régi időkben is tudták a rendőrök, hogy a bíróság előtt bármilyen vallomást vissza lehet vonni. El sem tudtam volna képzelni magamról, hogy a vallomás érdekében valakit meg kellene pofozni, mert nincs értelme. Akkor meg minek?

Akiről a könyvem is szól, az a bizonyos Krecsányi, aki 1901-től 12-ig volt az első hazai civil ruhás detektívtestület vezetője is azt vallotta, ha szellemileg nem vagyunk annyival a bűnöző felett, hogy csak veréssel tudjuk kiszedni belőle az igazságot, akkor adjuk vissza az igazolványunkat!

Visszatérve Poirot és Sherlock Holmes, a briliáns londoni detektív világába, el kell áruljam, hogy ezt a stílust nagyon becsülik, akik ezen a pályán dolgoznak. Az igazi detektívek a szürkeállományt használják ki, és azzal szereznek előnyt a bűnözőkkel szemben.

A médiával hogy áll?

– Már az úJVárosi időkben sem mondhattam magamat különösebben visszahúzódo személyiségnek, ezért aztán, amikor a rendőrség nyitottabbá vált, dr. Sipos Gyula úrral az elsők között voltunk, akik az itteni médiában beszéltünk az akkori dolgainkról.

A sportos előélet?

– Elég sokat úsztam és mellette öt évig kung-fuztam, ezért sportos ismerősöket is őrzök a mai napig, akik közül most is jó páran fölkerestek. Három dologra nagyon büszke vagyok. Amellett, hogy a bűvárklubnak tíz évig voltam a tagja, a helyi Bánki modellező, az Acélsziv triatlon, és a Kung Fu klubnak is alapító tagja lettem.

A rock zene szeretete?

– Ez az édesapám hatására alakult ki bennem. Ő műszaki végzettséggel már nagyon régen egy külföldi építkezésen dolgozott. 1960-at írtunk. Szerencsénkre magával hozott egy Jauza 5 típusú „majdnem sztereo”, kétsebességes, fadobozos, stroboszkópos szalagos magnót, az akkori technikai színvonal egyik csúcsmodelljét. Én már úgy születtem, hogy ennek a szalagjaira volt rögzítve az összes Táncdalfesztivál és a fontosabb kabarék anyaga, és persze a Beatles a Rolling Stones és a jelentős kortársaik jelentős zenéi is. Amihez utána jött az Omega az LGT és a többiek is. Apám keresztszülei pesten éltek, ezért én már tizenhárom évesen mehettem a Tabánba LGT – Mini koncertre.

Harminc évig a Vasmű úton laktam. A nyolcemeletesben, az Őspatika fölött, ahol nagyon jó kis csővezetékek hálózta be az egész épületet. Erre primán rá lehetett tekerni az antenna kábelét, onnét aztán nem volt megállás, fogtuk a Szabad Európa Rádiót Cseke Lászlóval, és már rögzítettük is a Deep Purple első zenéit. Éppen ezért korán megfertőződtem. Máig tart a vonzalom. Júliusra három jegyem volt: a Rammstein, egy feltörekvő jó kis mongol etno metal csapat a The Hu, és a klasszikus Deep Purple-re szólta. Nagyon szeretem a klasszikus alternatív zenét is, mint az URH utódjaként működő Kontroll Csoportot, de voltam a Müller Péter Sziámi és Kirschner Péter unplugged gitárkoncertjén is, de a kemény hangzások mégis jobban bejönnek.

Tiszteletre méltó az ezredesi rendfokozatod elérése, de mellette a katedrán is kivívtad a helyedet!

– Ez nekem személyesen és szakmailag is külön öröm és persze hatalmas megtiszteltetés. Nyilván ahhoz is kell egy adottság, hogy az ismereteket áttudjuk adni, és szerencsére a jelek szerint nekem az meg van. Korábban több egyetemen és a Rendőrtiszti Főiskolán is tanítottam. Most már csak egy egyetemen tartok előadásokat, kriminalisztikai szakjogász képzésre járó gyakorló büntető bíróknak, ügyészeknek és védőügyvédeknek. Mindig azt vallottam, hogy az ember válasszon magának egy szakmát és igyekezzen azt szívvel –lélekkel, minél magasabb színvonalon művelni. A műszaki és a jogász pálya remekül összefügg. Nincs olyan előadásom, hogy legalább húsz-harminc diák ne állna mellém. Időközben a KRE küldött egy levelet, jelezték, hogy a következő tanévben is számítanak rám. A könyvemet én írtam, a borítóját és a nyomda számára a formáját is milliméterre jomagam terveztem.

Kibeszéled a rendőri titkokat a könyvedben?

– Csak azokat, amelyekről úgy gondolom, hogy ki szabad mondani. És, ha ezek gondolatokat csalogatnak valakinek a rosszabbik énjéből, akkor bátran olvassa el végig az egészet, és lehet, hogy elhessegeti őket. És, ha jó értelemben szólítja meg az írás az olvasót és úgy használja föl, akkor válják egészségére. Ez utóbbira törekedtem. Kezdő koromban volt olyan bűnelkövető, aki mindjárt az elején megpróbált engem bevinni a „málnásba”. A főnököm figyelmeztetett rá és nagyon komolyan utána néztem K.G. viselt dologainak, Így aztán sikerült egy harmincegy darabos csalást kihozni az ügyből, ami akkor három évet ért az elkövetőnek. A tárgyalás után kérte, hogy menjek oda hozzá. Többen egy pofozkodásra voltak felkészülve, ő pedig megköszönte, hogy emberként bántam vele, amit még a szüleitől sem kapott meg. Lehet, hogy ez adott neki erőt ahhoz, hogy a büntetése alatt sikerült leérettségiznie.

A bosszú örvénye

– Bízok benne, hogy már a címe is megfogja az olvasót. A lényege az, hogy vannak olyan szituációk, rajtunk kívülálló körülmények, amik elől nincs menekvés, csak tudni kell, hogy ha az ember örvénybe kerül, abból is ki lehet jönni, csak felkell készülni rá.

Ez a mű példabeszéd, vagy tankönyv?

– Egyik sem. Ez egy klasszikus bűnügyi kalandregény, ami részben fikció, illetve megtörtént események szimbiózisa, többségükben valós szereplőkkel. Közöttük vannak olyanok, akiket a bűnügyes tapasztalataim alapján én formáltam meg, Másokat a fantáziám szülöttének tartok.

Kétféle szereplőválasztást csináltam.

– Egyrészt a régi emlékeim alapján, akár egy régi elkövetőről, nyomozóról, vagy valaki másról formáztam valakit a magam választotta adottságokkal. Másrészt azokat, akik valóban létező személyek voltak, a korabeli újságcikkek alapján rajzoltam meg. Nagyon sok detektív leszármazottal beszéltem, akik bepillantást engedtek a saját emlékeik közé és a fotógyűjteményükbe is. Elmondták, hogy a nagypapa, vagy a dédapa miket mesélt a munkájáról.

Kezdő korodban olvastál bűnügyi könyveket?

– Igen, és nem bántam meg! Az ilyen témájú könyvek olvasása, vagy a filmek megnézése gondolkodásra serkent, amit a napi munka során önkéntelenül, de nem a fikciót lemásolva, hasznosítani lehet. Ezek mindig hozzátesznek az emberhez valamit. Talán egy magyar mondás, hogy „Minden jó valamire, ha másra nem, hát rossz példának!”

Kinek szántad ezt a könyvet?

– Mindenkinek, aki szeret olvasni, pláne érdekes történeteket. Egy kicsit tisztelegni akartam az előttünk élő régi detektívek előtt, hogy minél többen ismerjék meg őket. Kíváncsi lennék, hogy hányan tudják, hogy az első detektívfőnöknek, báró Miháldi Splényi Ödön Ferenc rendőrtanácsosnak hogy hívták a feleségét? Blaha Lujzának. A korszak detektív főnökei akár egy romantikus regény szereplői is lehetnének. Ezt szeretném megosztani az olvasókkal, nyilván a saját stílusommal fűszerezve. Annak is örülnék, ha senki sem venné észre, hogy hol húzódik a fikció és a valóság határvonala.

Mit gondolok a könyvbemutatóról? Nagyon sokan jöttek el hozzám barátkozni, vagy legalább egy jó szóra. Öröm volt ennyi kedves, régi arcot látni. Köszönöm mindenkinek!